

L'OPINIÓ

Any V - Número 472
Preu: 10 cèntims

BARCELONA - Dimecres, 7 de desembre de 1932

Ahir, després del 14 d'abril de 1931, ha estat el dia més gloriós per a la República: Catalunya iniciarà la seva ascensió pel camí de la llibertat.

Els republicans espanyols sensibles han d'estar enorgullits de la jornada catalana d'ahir.

CATALUNYA EN MARXA

6 DE DESEMBRE DE 1932: UNA DATA HISTORICA

AHIR, A LES QUATRE DE LA TARDA, TINGUE LLOC LA SESSIÓ INAUGURAL DE LES CORTS DE CATALUNYA. — EL PRESIDENT MACIÀ, QUE FOU ACLAMAT PER LA MULTITUD, PRONUNCIA UN DISCURS EMOCIONANT

“HA RENASCUT L'ESPERIT IMMORTAL DE LA NOSTRA RAÇA” CORTS CATALANES

A fora, delirants ovacions que no travessen els murs colossals del Palau. Volejar de mocadors. Visques entusiastes que la multitud abrindada coreja. Ralms humans, suspesos en l'arbrada nua del jardí, damunt la massa atapeïda que espera. Als ulls una alegria infinita. A l'epidermis un calfred d'emoció...

A dintre, moments abans de l'arribada del President de la Generalitat, un silenci absolut i expectant. El Saló de Sessions és una Assemblea muda. Companys no pot dissimular la impressió profunda de l'hora històrica i mira els seus col·legues parlamentaris amb un aire amable i paternal, com escou a la seva funció.

Qui sap si per la ment del president de la Cambra passen, en aquells instants, records emotius de la seva vida de lluitador per l'ideal. Qui sap si pensa que al davant seu es produeix, com una floració miraculosa, la realització d'aquell ideal. Se sent com gravita damunt la Cambra catalana la responsabilitat feixuga de l'hora present...

Els diputats s'aixequen. Escalata una ovació. Un home vell, de blancor venerable i rostre bondadós, ha pujat a l'estrada presidencial, seguit d'uns homes joves i estreny la mà del president de la Cambra. És Francesc Macià. Mai a la vida no hem vist una emoció tan viva i tan corrent com la que reflecteix el rostre d'aquest home. No han estat solament les aclamacions electritzades de la multitud que sent, al seu pas, un frenesí desbordant com no ha sentit mai davant de cap més home. No han estat ni els visques populars ni els aplaudiments atronadors. Ha estat potser el moment imperceptible de travessar el llindar del Saló de Sessions i d'encarar-se amb la realitat vivent de les Corts catalanes. Hem dit les Corts catalanes. Com pot endevinar-se l'emoció de Macià, l'espurnejar dels ulls de Macià, el tremolar de la veu de Macià, quan s'acaba d'escriure aquests mots: Corts catalanes!...

Dos segles d'història? No. Tota la història de la pàtria ha sentit l'alenada de la solemne realitat d'avui. Els comtes, els reis, els consellers, els herois, els màrtirs, els trobadors, els poetes de la renaixença, els homes de la Solidaritat, l'Assemblea de Parlamentaris, la Dictadura, Garraf, Prats de Molló, la Santé, Brusselles, Amèrica, Madrid...

Macià, davant del micròfon, ha parlat amb el cor i amb l'esperit i la formidable emoció que sentia ofegaren la seva veu. El seu somni era una realitat autèntica. Els que tractaren de folls els seus propòsits nacionals, s'havien de rendir a l'evidència. Sacrificis, persecucions, adversitats, tota una llarga vida de lluites sense defalliments, fructificaven en aquest dia inesborrable del 6 de desembre de 1932 i oferien al poble de Catalunya, a la República espanyola i al món enter, aquest títol gloriós per a la història de la pàtria present i futura: Corts catalanes...

IMPRESSIÓ DE LA DIADA

Tota la ciutat presentava el dia d'ahir un aspecte animadíssim, de gran solemnitat. La crida del President de la Generalitat, convidant a tots els ciutadans de Catalunya a celebrar com calia la solemníssima inauguració del nostre Parlament, que ve a consagrar les llibertats conquerides, no fou gens desatesa. Ans al contrari, tothom — rics i pobres, grans i petits — volgué col·laborar a la festa, per tal que la data del 6 de desembre de 1932, constituis una fita glorirosa, en la història del nostre poble. El sol, amb els seus raigs esplèndids, donà un alegre relleu a la solemnitat.

Barcelona aparegué endomassada. Barres de sang i d'or, presidien els carrers de la ciutat. Grans banderes als edificis públics; banderetes en els pals dels tramvies i dels autobús, domasso a les cases particulars, un altar consagrat a la pàtria en cada bar dels ciutadans. No era una d'aquelles festes estrictament protocolàries, de les quals el poble estava absent. Els ciutadans de Catalunya estaven ahir en íntima comunió amb el significat transcendental de la diada. Foren molt pocs — comptadíssims — els que deixaren de celebrar-la; foren escassíssims els que no saberen apreciar l'abast de l'obertura del Parlament català. A la tarda poden comptar-se amb els dits de les dues mans i prou, els comerços i despatxos que restaren oberts. En tot cas, pitjor per als que hagueren d'estar amb les

mans plegades. Sensibles a l'emoció del dia, la totalitat dels establiments barcelonins tancaren les seves portes, per sumar-se a la magnificència de l'acte celebrat, i per tal d'impedir que quedés un sol ciutadà impossibilitat de presenciar la brillant desfílada, inici del retorn efectiu a la vida d'un poble.

Manquen paraules en el diccionari per a descriure amb la deguda exactitud la impressió que oferia la nostra ciutat. En parlar de la nostra ciutat, cap i casal de Catalunya, volem dir de totes les tercers catalanes. Barcelona era, ahir, la concreció d'aquest entusiasme nacional per la restauració de les Corts catalanes, la veu de les quals féu emmudir un rei despota, i ha restablert un règim de democràcia i justícia, sota el signe optimista de la llibertat.

Barcelona, ultra aquesta gran manifestació de catalanitat, donà una vegada més una altíssima lliçó de poble responsable, demostrant amb la correcció i la disciplina que el caracteritzen, que — contra el que algú encara gosa creure — és ben digne de la llibertat que li ha estat reconeguda, i que ahir rebia consagració definitiva amb l'obertura del nostre Parlament.

EXTRAORDINÀRIA ANIMACIÓ

Des de molt abans de l'hora anunciada per a iniciar-se la desfílada fins al Parc de la Ciutadella, on està instal·lat el Parlament de Catalunya, els carrers per on havia de passar la co-

mitiva, estaven animadíssims. Especialment la Plaça de la República i el Parc de la Ciutadella. Els tramvies que hi aflueixen, arribaven a terme carregats amb ralms de gent. Les amples avingudes del nostre Parc, eren envaïdes per veritables manifestacions ciutadanes. Tothom estava content. Tant se valia que fossin prodigades les empentes. L'entusiasme per a celebrar un esdeveniment com el d'obertura de les Corts catalanes anul·lava tota altra preocupació.

Davant del Palau de la Generalitat, a les tres de la tarda, es formaren sis parelles de guàrdies urbans de gala, a cavall, sota el comandament del cap de secció, senyor Perfecte Santillan.

El primer que arribà a la Generalitat, dels que havien de formar en la comitiva, fou el Comissari de Tarragona, senyor Pere Cavallé. Després anaren afilint al Palau, tots els altres comissaris i consellers.

EL SENYOR MACIÀ

A un quart i cinc minuts de quatre, el senyor Macià sortí de les seves habitacions particulars, adreçant-se al despatx de la Presidència. Ja s'hi trobaven reunits els membres del Govern, tots ells d'etiqueta.

El senyor Macià fou voltat dels periodistes, els quals li pregaren que els dedicqués uns mots respecte la gran diada d'ahir. El President accedí amablement al preu:

— Jo crec — digué — que avui els cors de tots els catalans han d'estar ben oberts a l'esperança, perquè el Parlament que anem a inaugurar està integrat per homes catalans, que pensaran en català i legislaran en català, recordant en tot moment els infants de Catalunya i els obrers manuals i intel·lectuals, els del camp i els de la ciutat; un Parlament obert de bat a bat als afany i a les aspiracions de la totalitat dels fills de la terra catalana.

— Hem de tenir — afegí el Sr. Macià — una il·limitada confiança en l'obra que ha de realitzar el nostre Parlament, amb esperit de justícia i generositat, tal com sempre hem vingut predicant els homes que actualment regim els destins de Catalunya.

El senyor Macià no digué res més. Els reporters fotogràfics s'encarregaren d'atraure'l, junt amb els consellers, per a impressionar algunes plaques, veritables documents històrics d'incalculable valor.

Als pocs moments foren llançades al vol les campanes de la Seu de Barcelona.

El senyor Macià després estigué reunit amb els consellers, tot esperant el solemne acte de posar en marxa la comitiva cap a l'edifici del Parlament.

Mentrestant, per damunt de la plaça de la República evolucionaven diversos avions militars i civils. Aquests eren tripulats pels aviadors senyors Josep Canudes i Josep Maria Carreres, respectivament.

LA COMITIVA ES POSA EN MARXA

A les quatre i deu minuts s'organitzà la comitiva cap al Parlament. Obrí marxa un equip de motoristes, reguladors del trànsit urbà; unes parelles de batidors de la guàrdia urbana, de

ARA FAREM LA REPUBLICA FEDERAL

Catalunya ha començat a parlar. Fou pròpiament l'onze de setembre de 1714 quan, vençuda Barcelona, Catalunya perdí la darrera esperança de conservar la seva paraula. Han passat més de dues centúries, i ahir al Parlament que aixeca els seus murs enfront de la Ciutadella, Catalunya recobrava aquella paraula.

Dia solemne el d'ahir, el poble ha sentit tota l'emoció que l'esdeveniment transcendental duia implícita. Set generacions de catalans havien viscut a vassallatge, conscients de la indignitat que aquest vassallatge comportava, impotents per a dreçar-s'hi en contra, i recobrar la dignitat civil perduda.

De vegades, d'aquestes generacions, només hi havia hagut uns pocs ciutadans que havien sentit tota la vergonya de l'esclavitud, enfront de molts altres que eren prou envilits per a sentir l'esclavatge com un orgull. De vegades havien estat nuclis importants, tota la massa gairebé, del nostre poble, la que s'havia sentit ferida en la seva ciutadania i ultrajada en la seva dignitat. Però sempre la força havia pesat damunt de la raó, i els homes dignes d'aquelles generacions havien anat morint amb la recança de no haver pogut veure el sol de la llibertat.

Ha calgut que el poble, imposant la seva voluntat de governar-se democràticament, enderroqués una monarquia hereditària, perquè, per mandat de la democràcia, Catalunya recobrés la seva llibertat i les Corts catalanes un dia closes per l'espasa d'un rei, s'obrissin novament, no pas per voluntat de cap altra espasa, sinó per la voluntat sobirana d'aquest poble.

I Catalunya ha recobrat la paraula. I a la raïlla de l'horitzó, apunta el sol de la llibertat, aureolat d'un resplendor d'aurora.

En la tarda d'ahir, mentre el Parlament de Catalunya donava al món el seu bon dia, set generacions de patriotes eren presents a la sala dels debats. No hi havia solament els 85 diputats, amb els dos centenars de convidats i premsa. Hi eren presents tots els catalans que de dues centúries ençà havien mort amb la recança de no haver pogut arribar a veure aquest dia solemne que hem tingut la fortuna de presenciar, com a premi de l'esforç que hem posat en què arribés. Hi eren tots en esperit a festejar la solemnitat. També hi eren a inspirar en els diputats novells de la Catalunya nova, aquell sentit de responsabilitat per l'obra que han de dur a terme.

Ha estat soia el govern de l'Esquerra, i per obra de l'Esquerra, que ha estat possible fer real aquella il·lusió de tant temps cobejada. Serà sota el govern de l'Esquerra i per obra de l'Esquerra que serà possible arribar a convertir en realitat d'altres il·lusions que acariclem.

La nostra revolució del 14 d'abril — diríem més pròpiament del 12 — va causar l'admiració del món. La nostra obra al Parlament de Catalunya la causarà una vegada més encara.

Els pobles no catalans de la República espanyola ens contemplen. No hem pogut aconseguir llevar encara de certes intel·ligències certs prejudicis, i la República, que tots volíem federal, no ho és, en la Constitució. Es Catalunya, donant l'exemple de l'obra que acompleixi governant-se autònomament, la que estimulanti els altres pobles hispànics de la República, farà que tots ells, un a un, es vagin alçant a reclamar el reconeixement del seu dret a governar-se també autònomament, i que la República federal vingui per ella mateixa, d'una manera fatal, matemàtica.

Si governés Catalunya un altre partit que no fos l'Esquerra, li diríem: Pensa que si Catalunya governada autònomament fracassa, fracassa la República federal, i fracassa tota possibilitat que els altres pobles hispànics puguin ésser lliures. Avui, governada Catalunya per l'Esquerra, pels homes responsables de l'Esquerra, joves, arditos, esforçats, diem: Els pobles hispànics s'aniran fent lliures, emmarrallats en l'exemple de Catalunya, i la República federal serà un fet.

El sol de la llibertat que els homes de set generacions no havien tingut la fortuna de veure en l'hora d'aciucar els ulls, cremarà per a tothom, i el món admirarà la nova gesta d'estructurar un règim sense violències, pel treball dins de la comprensió, gràcies a la voluntat d'uns homes que sentint-se germans de tots els altres homes del món, i més germans encara, d'entre tots, d'aquells que més pateixen, senten també l'orgull d'ésser catalans.

gran gala. Segueix un cotxe que condueix els macers de la Generalitat.

Després venien els automòbils dels comissaris i consellers. En el primer cotxe prengueren seient el senyor Cavallé i Valldorriola, comissaris de Tarragona i Lleida, respectivament; en el segon, el comissari de Girona, senyor Iria, i el conseller de Treball, senyor Casals; en el tercer, els consellers d'Obres Públiques i Economia, senyors Lluhi i Serra Moret; en el quart, els consellers de Cultura i Sanitat, senyors Gassol i Xirau, i en el cinquè, els consellers de Governació i

Finances, senyors Terradellas i Pi Sunyer.

Tancava la marxa el cotxe que condueix el President de la Generalitat, senyor Macià, el qual anava acompanyat del conseller de Justícia i Dret, Pere Comes.

Tots els cotxes eren tancats, excepte el del senyor Macià, que anava descobert.

Cinc parelles de guàrdies municipals de gran gala tancaven la marxa.

(Segueix a la pàgina 8)